

Rahandusministri
20.12.2023 määrus nr 47
„Avaliku sektori kultuuriväärtusega hoonete
energiatõhususe tõstmiseks antava toetuse
kasutamise tingimused ja kord“

Lisa 2
(rahandusministri 04.06.2024 määruse nr 15 sõnastuses)

Hoonete energiatõhususe tööde projektide taotluste hindamiskriteeriumid

Kriteerium 1: Hoonesse tarnitud energia vähenemine (0–10 punkti)

Hoonesse tarnitud energia vähenemine rekonstrueeritava hoone abikõlbliku¹ köetava pinna ühe ruutmeetri kohta (kWh/(m²·a)). Mida kõrgem on suhtarv, seda rohkem saab punkte.

Punktide summa arvutatakse järgmist valemit kasutades:

punktide summa = ((taotleja individuaalne suhtarv – vastavaks tunnistatud taotluste minimaalne suhtarv) ÷ (vastavaks tunnistatud taotluste maksimaalne suhtarv – vastavaks tunnistatud taotluste minimaalne suhtarv)) × 10.

Kriteerium 2: Hoone kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline väärtus ja algupäraselt säilinud tarindite ulatus (0–10 punkti)

Kriteeriumi eesmärk on hinnata komponentide kaupa hoone muinsuskaitsele oluliste aspektide väärtust kogumina. Kui hoone koguväärtus on suurem ja säilinud on erinevaid algupäraseid* väärtuslikke detaile ning selle tõttu hoone energiatõhususe parandamise meetmed on osaliselt piiratud (nt välispidiselt soojustada ei ole lubatud või algsed heas korras aknad tuleb restaureerida), saab hoone selle tõttu väärtuste säilitamise eest kõrgema hinde, mis võimaldab kompenseerida selle tõttu saavutamata jäänud energiasäästu ja konkureerida taotluste pingereas teistega võrdselt.

** Tarindit, detaili või viimistlust loetakse algupäraseks, kui see on säilinud hoone ehitusajast või sellele järgnenud lähemast ajaperioodist, mil kasutati sarnaseid ehitusvõtteid. Mida vanem on hoone, seda pikem on ajaperiood, mil valminud detaili saab pidada algupäraseks. Väärtuslikuks loetakse tarindit, detaili või viimistlust, kui see on algupärane või hilisem, kuid hoone arhitektuuriga arvestav ja traditsioonilisi ehitusvõtteid kasutades valmistatud. Enamasti võib väärtuslikuks lugeda detaile, tarindeid ja viimistlust, mis on Teise maailmasõja eelsed, kuna siis kasutati traditsioonilisi ehitusvõtteid ja materjale, nõukogude ajal võeti kasutusele ajaloolistele hoonetele tihti sobimatud materjalid (näiteks tsementkrohv ja tööstuslikud värvid).*

Taotlusi hinnatakse järgmiselt:

¹ Projektide hindamisel, milles sisalduvad lammutustööd, võetakse hoonesse tarnitud energia vähenemise arvestamise aluseks projekti tulemusel kohandatud alles jäävale pinnale vastav tarnitud energia ja ruutmeetrite arv.

0 punkti –

- Hoonel puuduvad väärtuslikud detailid, tarindid ja viimistlus, mis takistaks hoone energiatõhususe parandamisel rakendada tavapäraseid meetmeid. Muinsuskaitseala hoone puhul on tegemist enamasti C-väärtusklassi kuuluva hoonega.
- Kui kavandatakse töid, mis oluliselt kahjustaksid hoone kultuurilist, arhitektuurilist ja ajaloolist väärtust ning algupäraselt säilinud tarindeid.

Kui projekt saab kriteeriumi 2 eest 0 punkti, ei saa seda meetme tegevuse raames toetada ja komisjon projekti edasi ei hinda.

Järgnevad punktid jagunevad kuni kolmeks üldhinnangu alusel antavaks punktiks ja kuni seitsmeks säilinud hooneosade alusel antavaks punktiks.

Üldhinnangu alusel antavad punktid

1 punkt – hoone on kuni 50 protsendi ulatuses algupäraselt säilinud, ülejäänud osas esineb olulisi ümberehitusi. Leidub väärtuslikke detaile ja tarindeid.

2 punkti – hoone on vähemalt 50 protsendi ulatuses algupäraselt säilinud, esineb muudetud siseplaneeringut ja juurdeehitusi. Valdav osa algupärase mahu eksterjöori detailidest on säilinud ja restaureeritavad.

3 punkti – hoone on terviklikult algupäraselt säilinud, märkimisväärseid ümberehitusi ei ole tehtud. Säilinud on nii algupärased eksterjöori kui ka interjöori detailid, sealhulgas viimistluskihid.

Säilinud hooneosade alusel antavad punktid

- Välisviimistlus (kuni 2 punkti) – kui hoone välisseintel on terviklikult säilinud väärtuslik viimistlus, mis tuleb säilitada ja restaureerida, ning välispidine lisasoojustamine ei ole võimalik, hinnatakse 2 punktiga. Kui esineb väärtuslikke fassaadidetaile, mis piiravad välist lisasoojustamist, kuid ei välista seda täielikult, hinnatakse 1 punktiga.
- Siseviimistlus (kuni 1 punkt) – kui hoone välisseintel on säilinud väärtuslik siseviimistlus (nt interjöori maalingud), mis tuleb säilitada ja restaureerida ning lisasoojustamine seest ei ole võimalik, hinnatakse 1 punktiga.
- Avatäited (kuni 2 punkti) – kui hoonel esineb algupäraseid restaureeritavaid aknaid ja välisuksi vähem kui 50 protsenti ning ülejäänud avatäited tuleb valmistada säilinud avatäidete koopiatena, hinnatakse 1 punktiga. Kui vähemalt 50 protsenti avatäidetest on algupärased ja restaureeritavad, hinnatakse 2 punktiga.
- Tehnosüsteem (kuni 1 punkt) – kui hoones on (osaliselt) säilinud algupärane tehnosüsteem (nt ahjud, korstnad või ventilatsioonikanalid), mis tuleb säilitada ja restaureerida, kuid mille säilitamine tähendab täiendavat soojakadu võrreldes nende eemaldamisega või mille taaskasutamine muudab tööd moodsatest tüüplahendustest kallimaks, hinnatakse 1 punktiga.

Horisontaalpinnad (kuni 1 punkt) – kui hoones on (osaliselt) säilinud väärtuslikke põrandaid või lagesid, mis takistavad vastava välispiirde osa lisasoojustamist, hinnatakse 1 punktiga.